

Verduurzamen in de tandheelkunde

Welke bijdrage kan de tandheelkunde leveren aan verduurzaming. In 2018 verscheen een 'How to Guide for Dental Practices' met daarin aandachtspunten en heel concrete aanbevelingen voor tandartspraktijken die hun zorgverlening willen verduurzamen'. Een beknopt overzicht.

TEKST: KNMT-AFDELING ONDERZOEK & INFORMATIEVOORZIENING

► Verkeer naar en van de tandartspraktijk

Denk aan het stimuleren van medewerkers en patiënten om als het kan te voet, per fiets of per openbaar vervoer te komen. Maar ook bijvoorbeeld aan het zoveel mogelijk betrekken van materialen van één leverancier en het combineren van bestellingen.

► Papierverbruik

Dit kan worden verminderd door verwijsbrieven, afspraakkaartjes en informatiefolders zoveel mogelijk digitaal te versturen, commerciële folders digitaal te ontvangen en daar waar mogelijk het communiceren met patiënten online te doen, bijvoorbeeld via de website.

► Energieverbruik

Quick wins zijn het buiten werktijden uitschakelen van alle apparatuur die niet per se aan hoeft te blijven staan en het vervangen van gloei-, tl- en halogeenlampen door led-verlichting. Maar ook het goed inregelen van de Cv-installatie, door bijvoorbeeld de watertemperatuur op lager dan 60 graden Celsius te zetten, de pompstand op minimum en de juiste temperatuurinstellingen te kiezen voor dag, avond, nacht en weekend. Een boiler kan op de eco-stand. En natuurlijk draagt ook de keuze voor een energieleverancier die stroom levert uit zon en wind bij aan verduurzamen.

► Waterverbruik en schoonmaak

Er zijn waterbesparende kranen verkrijgbaar (bijvoorbeeld sensor-gestuurd) en verder kan worden gekozen voor apparatuur met een zo laag mogelijk waterverbruik. Ook wordt aanbevolen om milieuvriendelijke schoonmaak-

middelen te gebruiken en resten van verdovingsmiddelresten nooit door de gootsteen te spoelen, maar bij het medisch afval te deponeren.

► Bewustwording

Verduurzamen werkt het beste als alle medewerkers erachter staan. Het kan helpen om het milieuprobleem te bespreken en de stappen die de praktijk kan zetten. Afspraken over concrete actiepunten en haalbare doelstellingen kunnen extra motiveren.

► Onderzoek

De vorig jaar afgestudeerde tandarts Ramzy Salem (ACTA) wijdde zijn masterscriptie aan het thema verduurzamen in de tandheelkunde². Hij interviewde hiervoor tien actieve 'sleutelinformanten'³ die allemaal signaleerden dat verduurzamen meer aandacht moet krijgen. Ze dachten dat de vrees voor hoge kosten ervan en onvoldoende zicht op concrete mogelijkheden om duurzaamheid in de praktijk op te pakken, hiervoor drempels zijn.

Ook zagen ze dat de infectiepreventie in de huidige vorm een belangrijk obstakel is, omdat bijvoorbeeld het noodzakelijke gebruik van wegwerpmaterialen zich lastig verhoudt tot vermindering en hergebruik. Daarnaast benadrukten de sleutelinformanten het belang van preventie om onnodige behandelingen te voorkomen en wezen ze op het efficiënter organiseren van de levering van materialen om het aantal transporten te verminderen. Maar veel is nog onduidelijk. Daarom pleitten de informanten voor meer onderzoek naar mogelijkheden om materialen

veilig te verduurzamen, om resultaten van verduurzamen beter meetbaar te maken en om meer concreet zicht te krijgen op de kosten en baten van verduurzamen. ◀

1. Harford S, Ramasubbu D, Duane B, Mortimer F (2018). Sustainable Dentistry How to Guide for Dental Practices. <https://sustainablehealthcare.org.uk/dental-guide>.

2. Salem R. Sustainability in dentistry: vision of the dental community in the Netherlands towards sustainability. Masterthesis ACTA, oktober 2020.

3. Namelijk: tandarts-praktijkhouder, manager tandartspraktijk, manager mondhygiënistpraktijk, inspecteur IGJ, beleidsadviseur KNMT, consultant, manager inkoopcorporatie, manager/directeur van groothandel, coördinator VWS